

Huddoktoren informerer om:

Solare keratoser

oppdatert 08.04.16

Hva er solare keratoser?

Solar keratose er en solutløst celledskade i overhuden og hyppig forekommende fra 50 års alderen. Denne hudforandringen opptrer mest i ansikt, på hender og på overkroppen, dvs. der hvor huden har vært mest utsatt for sol. Forandringene er temmelig ”ufarlige”, men bør vurderes og ofte behandles, da de i enkelte tilfeller over tid kan utvikle seg til hudkreft (ca.1 % pr år). Enkelte små og nye forandringer kan man la være å behandle.

Hvis de utvikler seg til kreft, vil det oppstå sår som ikke gror eller fortykket, lettblødende hud (svulst).

Hvem får solare keratoser?

Soltilbedere, utarbeidende og friluftsmennesker med lys hud er mest utsatt. Noen er arvelig disponert for å få dette og av minst 30% av alle 70 åringer har solare keratoser.

Hvordan ser solare keratoser ut?

De består av rødlige, litt tørre, skjellende sandpapiraktige fortykkelser i huden, millimeter-til centimeterstore. Når skorpen løsner, kan det ses litt blod. Hos noen kan flekken tilsynelatende forsvinne i perioder, men vil komme tilbake.

Hvordan behandles solare keratoser?

Det finnes forskjellige behandlinger som alle har fordeler og ulemper og som ofte kan kombineres. På små og distinkte skader kan hudlegen velge frysebehandling med flytende nitrogen, som er raskt og effektivt, eventuelt kombinere med andre behandlinger som supplement. Særlig når det foreligger områder med mange små lesjoner er

Hjemmebehandling med **Picato** ®gel, **Aldara** ® krem, eller **Zyclara** ®gel være gode alternativ, da behandler man et helt hudområde (felt) med mange mindre keratoser. **PDT (fotodynamisk behandling)** er litt mer omstendelig, men kan også være aktuelt på områder med mer uttalt skade. I sjeldne tilfeller benyttes kirurgisk fjerning. Det tas vevsprøve før behandling, hvis det foreligger diagnostisk tvil.

Videre kontroller hos lege

Videre oppfølging vil avhenge av hvor utbredte keratosene er. De fleste vil selv kunne følge med om det kommer nye forandringer. Personer med svært mange solare keratoser bør jevnlig følges opp. Hvis det oppstår nye solare keratoser i områder som er behandlet før eller hvis behandlingen ikke har virket bør man få disse kontrollert av hudlege innen 4-6 mnd.

Forebygging av solare keratoser

Bruk av hatt/caps og klær ved sterk sol anbefales samt bruk av krem med høy solfaktor (minst faktor 30). Grundig bruk av solbeskyttelse forebygger til en viss grad mot nye slike skader. Et annet navn på solare keratoser er aktiniske keratoser. **Solskade-flekker** kan være et norsk navn.

Hvor kan jeg lære mer på nettet?

www.bad.org.uk (Patient information)